

Tezy z teologii biblijnej ex universa theologia

1. Natchnienie i kanon Ksiąg Biblijnych (definicja natchnienia, ujęcia natchnienia na przestrzeni historii, współczesne teorie dotyczące natchnienia, definicja kanonu, motywy kanoniczności, kanon w tradycji hebrajskiej i chrześcijańskiej, apokryfy).
2. Powstawanie Ksiąg Biblijnych (autorstwo, język, *Sitz im Leben*, etap przekazu ustnego, redakcja, kopiści, krytyka tekstu).
3. Dokumenty Magisterium Kościoła dotyczące Biblii (*Dei Verbum* i *Interpretacja Biblii w Kościele*; problemy: Biblia w życiu Kościoła, co to jest hermeneutyka?, współczesne metody badawcze i ich ocena).
4. Zarys historii biblijnej (specyfika Rdz 1-11, czasy Patriarchów, niewola egipska, Wyjście, czasy sędziów, monarchia, niewola babilońska, restauracja Izraela, czasy hellenistyczne, okupacja rzymska. Wojna Żydowska i zburzenie Świątyni Jerozolimskiej - chodzi o ogólną orientację w chronologii i sytuacji społeczno-politycznej).
5. Bóg jedyny Starego Testamentu a nowotestamentalne wprowadzenie w tajemnicę Trójcy Świętej (monoteizm starotestamentalny, relacja Chrystus-Ojciec; obietnica Ducha Świętego i jej spełnienie) Teksty: Wj 3,1-15; Iz 43,10-12; J 14,6-20; Dz 2,1-4, itd;
6. Zapowiedzi mesjańskie Starego Testamentu i ich spełnienie w Jezusie Chrystusie (prorocy o Mesjaszu, dynastia Dawida, cierpiący sługa Pański, chrystologia Ewangelistów w świetle oczekiwań mesjańskich Izraela) Teksty: Rdz 3,14-15; Iz 7,13-17; 9,1-6; 11,1-9; Pieśni o Słudze Pańskim (Słudze Jahwe) z Iz; Mt 12,38-2; Dz 2,29-36, itd
7. Chrystologia Nowego Testamentu (Jezus jako Przedwieczne Słowo Ojca, Jezus jako konkretny człowiek, tajemnica wcielenia, kenozy, zmartwychwstania, wniebowstąpienia, Jezus po prawicy Ojca) Teksty: J 1,1-18; Flp 1,5-11; Kol 1,15-20; Hbr 2,5-18, itd.
8. Starotestamentalne przymierza a przymierze we Krwi Chrystusa (przymierza z Noem, Abrahamem, na Górze Synaj, prorockie zapowiedzi nowego przymierza, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa jako znak przymierza) Teksty: Rdz 8,20-9,17; 17,1-21; Wj 19,3-9; Ez 37,24-28; Mt 26,28; Hbr 8,6-13, itd.
9. Biblijne podstawy mariologii (Dziewictwo, Boże macierzyństwo, rola w dziele odkupienia Syna, Maryja a Kościół) Teksty: Łk 1,26-56; J 2,1-11; J 19,25-27; Ga 4,4-5; Ap 12,1-6, itd.
10. Lud Boży Starego i Nowego Przymierza (Izrael jako naród wybrany, tajemnica Izraela po śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa w ujęciu św. Pawła, Kościół ludem Nowego Przymierza, biblijne metafory Kościoła) Teksty: Pwt 7,1-16; Iz 63,7-18; Rz 9,1-10,4; Dz 2,42-47; 1Kor 12,12-27; Ef 5,21-32 itd.
11. Grzech i przebaczenie w Starym i Nowym Testamencie (grzech pierworodny – Rdz i Rz, wina-kara-ekspiacja w Prawie Mojżesza, mądrościowa nauka o odpłacie, miłosierdzie Ojca w nauczaniu Jezusa, Łaska św. Pawła). Teksty: Rdz 3,1-24; Rz 5,12-21; Hbr 9,11-15; Ps 37,8-22-22; Przypowieści Ewangeliczne o Bożym miłosierdziu; Rz 5,6-11, itd.
12. Dekalog a Kazanie na Górze (ujęcie wymagań moralnych w Starym i Nowym Testamencie. Posłuszeństwo Prawu a wolność i miłość w Chrystusie) Teksty: Wj 20,1-17; Mt 5-7, itd.

13. Miłość jako doskonałe wypełnienie Prawa i nowe przykazanie Jezusa (miłość bliźniego w Starym Testamencie, nowość Jezusowego przykazania) Teksty: Pwt 6,4-9; Mk 12,28-33; 1Kor 13,1-13; 1 J 4,7-18, itd.
14. Modlitwa w Starym i Nowym Testamencie (Jak modliły się postaci biblijne? Jakiej modlitwy uczy Biblia? Przykłady) Teksty: Wybrane Psalmi, Mt 6,5-15; Rz 8,26-27, itd.
15. Uczta paschalna a Ostatnia Wieczerza (kontekst Wyjścia z Egiptu, symbolika wyzwolenia, interpretacja Paschy w świetle śmierci i zmartwychwstania Jezusa, biblijne elementy liturgii mszalnej) Teksty: Wj 12,1-28; 1Kor 11,23-32; Opisy ustanowienia Eucharystii w Ewangeliach, itd.
16. Sprawiedliwość społeczna w nauczaniu proroków i w Nowym Testamencie(tło i problemy społeczne czasów monarchii przedwygnaniowej, orędzie społeczne poszczególnych proroków, czy Jezus był rewolucjonistą?, chrześcijanin w społeczeństwie w ujęciu św. itd. Pawła) Teksty: Kpł 19,32-37; Am 5,10-13; Iz 5,20-25; Jr 22,1-5; Mt 5,43-8; Rz 13,1-7, itd.
17. Kapłaństwo w Starym i Nowym Testamencie (lewici, Świątynia Jerozolimska, kapłaństwo Chrystusa, prezbiterzy i biskupi w listach pasterskich) Teksty: Pwt 18, 1 -8; 1Krl 9,1-3; Hbr 4,14-5.10; 1Tm 3,1-13, itd.
18. Mądrość starotestamentalna a Jezus Chrystus (Idea mądrości, mądrość a bojaźń Boża, personifikacja mądrości, Jezus jako Mądrość Wcielona, mądrość krzyża) Teksty: Mdr 7,22-9,18; Prz 8,1-9,18; Syr 1,11-20; 1Kor 1,17-30, itd.
19. Sens cierpienia w Starym i Nowym Testamencie (Hiob, sens krzyża w nauczaniu Jezusa i św. Pawła) Teksty: Wybrane fragmenty z Hi; Mk 8,31-38; Kol 1,24, itd.
20. Życie pośmiertne i eschatologia w ujęciu Starego i Nowego Testamentu (koncepcja szeolu, mesjanizm, problem nadziei zmartwychwstania, apokaliptyka starotestamentalna i Apokalipsa św. Jana, Dzień Pański, paruzja) Teksty: Jl 3, 1 -4,2; Dn 7,9-14; 2Tes 2,1-12; wybrane fragmenty Ap, itd.

Cenną pomocą mogą być:

Słownik Teologii Biblijnej, pod red. X. Leon-Dufour, tłum- i opr. K. Romaniuk, Pallottinum, Poznań-Warszawa 1982.

Encyklopedia Biblijna, pod red. P. Achlemeier, Vocatio, Warszawa 1999.